దక్షిణ భారత మహిళా పశుపోషకులు

స్థానిక జాతి పశువులు పెంచడానికే ఇష్టపడతారు

ఇల్సె కొహ్లర్-రొల్లెఫ్సన్, కార్తికేయన్ సివసేనాపతి

దక్షిణ భారత దేశంలోని మహిళలకు, స్థానిక జాతి పశువుల పెంపకం సులువుగా ఉండి వారికి కొంత అదనపు ఆదాయాన్ని సమకూరుస్తుంది. పశువుల పోషణ రోజులో కొద్దిసేపు చేసే పని కాబట్టి వారు ఈ పనితో బాటు ఆదాయం సమకూర్చే ఇతర పనులు కూడా చేసుకోవచ్చు. వసతికి, దాణాకి అవసరమైన పెట్టుబడి తక్కువగా ఉండడం, దృఢంగా ఉండి బాగా అభివృద్ధి చెందడం వంటి ప్రయోజనాల వలన పశుపోషణకు స్థానిక జాతులే అనువుగా ఉన్నాయని అనేకమంది మహిళలు భావిస్తున్నట్లు రచయితలు కనుగొన్నారు.

ప్రపంచంలోని పశుపోషకులలో మూడింట రెండవ వంతు, అంటే దాదాపు 600 మిలియన్లలో 400 మిలియన్ల మంది మహిళలే. కాబట్టి 'మహిళలు, పశుపోషణ? అన్న అంశం మీద ఎన్నో అధ్యయనాలు జరిగాయంటే ఆశ్చర్యం లేదు. ఐఫాడ్ (ఐ.ఎఫ్.ఎ.డి.) మరియు హీఫర్ వంటి సంస్థలు పశుపోషణాభివృద్ధికి లింగపరమైన మార్గాన్ని అవలంభించారు. కానీ మహిళలు, పశు సంపద, దారిద్ర్య నిర్మూలనకు సంబంధించిన రిపోర్టర్లలో, వారు ఏ ఏ జాతుల మేకలు, గొర్రెలు, ఆవులు, గేదెలు వంటి పశువులను పెంచారన్నది స్పష్టంగా పేర్కొనడం జరుగలేదు. సాధారణంగా ఆర్థిక దిగుబడిని ఇస్తాయనుకునే, ''మేలైనవి''గా పరిగణించబడే విదేశీ లేదా సంకర జాతి పశువులనే ప్రోత్సహించడం జరుగుతుంది. అయితే దక్షిణ భారత దేశంలోని తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాలలో అనేకమంది మహిళా పశుపోషకులు స్థానిక జాతులనే విజయవంతంగా పోషిస్తున్నారు.

మేచేరి గొర్రెలతో మనుగడ

తమిళ్‌నాడులోని తిరువ్వూర్ జిల్లాకు చెందిన వీరసోలాపురం గ్రామంలో నివసించే అరవయ్యేళ్ళ పళనిఅమ్మళ్‌కు భర్త లేడు. 13 గొర్రెలున్న మేచేరి గొర్రెలమందే ఆమెకు జీవనాధారం. మేచేరి అన్న బొచ్చు జాతి గొర్రె చర్మం చాలా ప్రశస్తి చెందింది. కోరంగాడు, స్థానిక మేపుదల వ్యవస్థకు ఈ జాతి అత్యంత అనుకూలం. కోరంగాడు అన్నది చుట్టూ జీవ కంచె ఉండి, అనేక చెట్లున్న పచ్చిక బయలు ప్రదేశం. ఈ ప్రదేశంలో తెల్ల తుమ్మ చెట్లు, అంజన్ గడ్డి మరియు ఇతర గడ్డి జాతులు, చిక్కుడు జాతి అడవి మొక్కలూ ఎక్కువగా ఉంటాయి. సగటున ఒక్కో మేచేరీ గొర్రె తడవకు ఒక్కోటి చొప్పున రెండేళ్ళలో మూడుసార్లు

తక్కువ పెట్టుబడి సేద్యానికి అనువైన వేచుర్ పశువులు

ఈనుతుంది. అంటే సంవత్సరానికి 1.5 పిల్లలు లేదా ఎనిమిది నెలలకు ఒక గొర్రెపిల్ల.

పళనిఅమ్మళ్ గొర్రెల పెంపకాన్ని పదేళ్ళ ముందే చేపట్టింది. ఒక ప్రభుత్వ పథకంలో భాగంగా 10 ఆడ గొర్రెలు, ఒక గొర్రె పోతు కొనడానికి ఆమెకు రూ.15000/- (50% అప్పుగా, మరో 50% సబ్సిడీగా) లభించింది. తన గొర్రెల మందను మేపడానికి ఆమె ఒక గొండు మహిళకు చెందిన 7 ఎకరాల కోరంగాడు పచ్చిక బయలును, సంవత్సరానికి రూ.5000 చొప్పున లీజుకి తీసుకుంది. ఈ ఖర్చుపోను గొర్రెపిల్లల అమ్మకం ద్వారా రూ.1200 వస్తుంది. వీటితో ఆమె 7 సంవత్సరాలలో అప్పు తీర్చుకోగలిగింది.

పళనిఅమ్మళ్ చాలా కష్టపడవలసి ఉంటుంది - ఆమె ప్రతిరోజూ 3 కి.మీ. నడుచుకుంటూ వెళ్లి పంపు నుండి నీటిని మోసుకొని రావాలి. అప్పటికి ఉన్న వర్షాభావ పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆమె తన గొర్రెలను మేపడానికి సజ్జ గడ్డి కూడా కొనవలసి వచ్చేది. కానీ పశువైద్యానికి సంబంధించి అన్నీ ఉచితంగానే లభించేవి. ఆమె గొర్రెలకు క్రమం తప్పకుండా నులిపురుగుల మందు వేయగలిగేది. పళనిఅమ్మళ్‌కు తన మంద గురించి కానీ, తన భవిష్యత్తును గురించి కానీ దిగులు లేదు.

పెళ్ళైన తన కూతుర్లూ, మనవలూ తన వద్దకు వచ్చినప్పుడు వారికి తాను బహుమతులు కొనగలుగుతున్నందుకు ఆమె చాలా గర్వపడుతుంది. అంతేకాక, ఆమె తన గొర్రెలను అమ్మి ఒక కూతురికి ఆర్థికంగా కూడా సహాయపడింది. అలా అమ్మి ఉండకపోతే ఆమె మందలోని గొర్రెల సంఖ్య 40కి చేరుకొని ఉండేది. వృద్ధాప్యంలో ఆమె ఈ మందను కాచుకోలేని పరిస్థితి వస్తే అప్పుడు ఆ గొర్రెలను అమ్మివేసి, ఎవరైనా నమ్మకస్తులకు ఆ డబ్బును వడ్డీకి ఇచ్చి, ఆ వచ్చే వడ్డీ డబ్బులపై బతకాలన్నది ఆమె ఆలోచన.

కంగయం జాతి ఎద్దుల పెంపకం

కంగయం జాతి ఎద్దులు పశ్చిమ తమిళ్‌నాడులో ప్రశస్తి గాంచిన ఎద్దులు, కోరంగాడు పచ్చిక బయళ్ళలో ఇవి ప్రముఖపాత్ర వహిస్తాయి. బలిష్టమైన ఈ జాతి ఎద్దులను గతంలో నీరు తోడడానికి, భూమి దున్నడానికి, ఫలసాయాన్ని మోసుకురావడానికి, బళ్ళు లాగడానికి వినియోగించేవారు. అయితే నీటిపారుదల, విద్యుత్ పంపులు, డీజిల్ పంపులు అందుబాటులోకి రావడంతోను, ఆస్తుల ధరలు పెరగడంతోను వీటి సంఖ్య చాలా వరకు తగ్గిపోయింది.

అయితే ములనుర్ గ్రామానికి చెందిన సుందరం రామస్వామి, అతని భార్య సాంద్ర, బ్రీడింగ్ (వంశ వృద్ధి) కొరకు కంగయం ఎద్దులను పోషిస్తున్నారు. వారి నాలుగు ఎద్దులను రోజుకు ఆరు ఆవులను దాటించడానికి వినియోగిస్తున్నారు. తడవకు రూ.150 రుసుముగా లభిస్తుంది. చిత్రంగా వీటిలో హోల్స్టీన్-ఫ్రీసియన్ జాతి ఆవులే ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఈ జాతి ఆవులు కృత్రిమ వీర్య దానం ద్వారా అంత సులభంగా గర్భం దాల్చవు. ఈ ఎద్దులను పోషించాలన్న ఆలోచన రావడమే కాక, సాంద్ర వాటి ఆలనా, పాలన కూడా చూస్తుంది. వాటికి నీరు అందించడం, అవి వీర్యదానం చేసిన వివరాలను రికార్డులో రాసి ఉంచడం వంటివి కూడా ఆమె చేస్తుంది.

వారి పోషణలో ఉన్న వృద్ధ ఎద్దు కేవలం సాంద్ర మాట మాత్రమే వింటుందని ఆమె భర్త అంటారు. ఈ జంటకి, ఆ ఎద్దుతో అనుబంధం ఏర్పడింది. వీరు తనపై అరిస్తే ఆ ఎద్దు కంటనీరు పెట్టుకుంటుంది. సాధారణంగా ఆ వయసు వచ్చిన ఎద్దులను రైతులు వదిలించుకుంటారు. కానీ వీరు మాత్రం ఆ ఎద్దును సహజంగానే మరణించనివ్వాలని అనుకుంటున్నారు. అంతే కాదు దానిని పద్ధతిగా పాతిపెట్టాలని కూడా అనుకుంటున్నారు.

మలబారీ మేకలతో బిను

కేరళలో ఎక్కువగా కనిపించేది మలబారీ జాతి మేకలు. సుగంధద్రవ్యాల సాగుకు ప్రసిద్ధిగాంచిన తేమ, వేడి అధికంగా గల మలబార్ కోస్తా ప్రాంతం బట్టి ఈ జాతి మేకలకు ఆ పేరు

స్థానిక పరిస్థితులకు అనువైన మెచేరి గొర్రెలు

ఆస్తులు పెంచుకునే మార్గం, మలబారి మేకలు

ప్రవర్ధనానికి ఉపయోగపడుతున్న కంగయం ఎద్దులు

వచ్చింది. ఈ జాతి మేకలు చాలా వేగంగా పెరుగుతాయి. సంతానోత్పత్తి కూడా అధికం. పాలు, మాంసం దిగుబడి కూడా ఎక్కువ. ఈ జాతి మేకలు విదేశీ జాతులైన బోయర మేకలు, వాటి సంకర జాతులకన్నా మేలైనవని ఎన్నో అధ్యయనాలలో తేలినా ప్రభుత్వం విదేశీ జాతులనే ప్రోత్సహించడం జరుగుతోంది. కానీ కొట్టాయంలోని అతిరంపురకు చెందిన బిను అనే పేద మహిళ మాత్రం ఈ జాతి మేకల వలన ప్రయోజనం పొందుతోంది. ఆమె కేవలం ఒక్క ఆడ మేకను మాత్రం పెంచుతూ ఉండేది. ఆ మేకకు నాలుగు ఆరోగ్యకరమైన మేకపిల్లలు పుట్టాయి.

నాలుగునెలలఆడమేకవెలరూ.1500,మగమేకలురూ.2500కు అమ్ముడుపోతాయి. బిను ఈ మేకలను రోడ్డు వెంబడి, తోటలలో ఉచితంగా లభించే గ్రాసంతోనే పెంచుతుంది. మేకల షెడ్డు కూడా ఏ ఖర్చూ లేకుండా వృధాగా మిగిలిపోయిన వాటితోనే నిర్మించింది. తాను సంపాదించిన డబ్బును బిను ఇంటి మరమ్మత్తులకి, పిల్లలకి బంగారం కొనడానికి ఉపయోగిస్తుంది.

ఆమె రోజువారీ ఖర్చులకు కూలిపని మీద ఆధారపడుతుంది. మలబారీ మేక అదనపు ఆదాయాన్ని సమకూర్చడానికి ఉపయోగపడుతుంది, అదీ ఎటువంటి నష్టమూ లేకుండా.

అంకమలి పందులతో షిర్లీ

కేరళప్రభుత్వంతెల్లసీమపందులపెంపకాన్నిప్రోత్సహిస్తున్నప్పటికీ నిరుపేద రైతులకు ఆదాయాన్ని సమకూర్చిపెట్టడానికి తగినవి స్థానికంగా ఉండే నల్లటి అంకామలీ జాతి పందులే. ఈ జాతి పందుల వలన లాభాలుః ఇవి చిన్నవిగా ఉంటాయి. మాంసం బరువు ఇరవై కిలోలు మాత్రమే. స్థానికంగా లభించే పదార్థాలు తిని బతుకుతాయి. వ్యాధులను, వేడిని తట్టుకుంటాయి, అంతేకాక వీటి పునరుత్పత్తి కూడా సులభంగా జరుగుతుంది.

కేరళలోని కొట్టాయం జిల్లాకు చెందిన ఒనంతురుత్తులో తన ఇద్దరు కూతుర్లతో నివసిస్తున్న షిర్లీ రెండు ఆడ పందులను, ఒక మగ పందిని వంటింటి వ్యర్థాలతో, పచ్చి ఆకులతో, కలుపు మొక్కలతో పెంచుతోంది. ఈ మధ్యనే ఆమె 45 రోజుల వయసున్న పందిపిల్లలను ఒక్కొక్కటి రూ.1000 చొప్పున అమ్మింది. ఆమె కొన్ని మేకలను కూడా పెంచుతోంది. ఒక వేచుర్ జాతి ఆవును కొనాలని షిర్లీ ఆశపడుతోంది.

వేచుర్ ఆవులు

వేచుర్ ఆవులు కేవలం 90 సెం.మీ. ఎత్తు ఉంటాయి. ఇవి కేరళా దక్షిణ కోస్తా ప్రాంతానికి చెందినవి. సంకర జాతి పశువులను విరివిగా ప్రోత్సహించడంలో ఇవి కనుమరుగైపోయేవే. కానీ ప్రొ. సోనమ్మ ఐపే మరియు ఆమె విద్యార్థులు (తరువాత వీరు వేచుర్ కన్సర్వేషన్ ట్రస్ట్‌గా ఏర్పడ్డారు) మిగిలిన అసలైన వేచుర్ ఆవులను కొన్నింటిని కాపాడారు. ఇప్పుడు వాటి సంఖ్య 1500కు చేరుకుంది. ఇప్పుడు ఈ జాతి ఆవు అందరినీ ఆకర్షిస్తోంది. తక్కువ పెట్టుబడి వ్యవసాయంలో ఈ జాతి ఆవులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. వీటికి తక్కువ స్థలం సరిపోతుంది. పంట వ్యర్థాలతోను, కలుపు మొక్కలతోనూ పోషించవచ్చు. ఈ ఆవు పెంపుడు జంతువుగా కూడా పనికివస్తుంది. చిన్నపిల్లలున్న ఇళ్ళలో కూడా పాలకోసం ఈ ఆవును పెంచుకుంటారు. కొట్టాయం జిల్లాకు చెందిన వేచుర్ గ్రామం సమీపంలోని మూజికులంగర లోని వేచుర్ ఫారంలో ఈ జాతి ఆవుకు పెద్ద వెయిటింగ్ లిస్టు (ఈ ఆవు కావలసినవారి జాబితా) ఉంది.

ముగింపు

ఇప్పుడు ప్రోత్సహింపబడుతున్న మేలుజాతి పశువులకన్నా స్థానిక జాతులు ఎన్నో వ్యాధులను తట్టుకుంటాయి. ఎక్కువ సంతానాన్ని ఇస్తాయి. పెంపకం విషయంలో తప్పు జరిగే అవకాశం

తక్కువ. వీటి పెంపకానికి, అంటే నివాసానికి, పశుగ్రాసం, దాణా కొనుగోలుకు పెద్దగా పెట్టుబడి అవసరం లేదు. నిజానికి వీటి పెంపకానికి కావలసినవి చాలా వరకూ ఉచితంగా లభిస్తాయి. అందువలన స్త్రీలకు వారి ఖాళీ సమయాలలో ఎటువంటి బాదరబందీ లేకుండా నికరమైన ఆదాయాన్ని సమకూర్చిపెట్టేది ఈ స్థానిక జాతి పశువుల పెంపకమే. ఈ పని వారు ఇతరత్రా పనులు చేసుకుంటూ కూడా కొనసాగించవచ్చు.

రెండు రకాల జాతులనూ పోల్చి చూస్తే మేలుజాతి పశువులు అధిక దిగుబడి ఇవ్వచ్చు గాక. కానీ వాటి సంరక్షణకు సరైన వసతి ఏర్పాటు, వ్యాధుల నుండి కాపాడడానికి క్రమం తప్పకుండా టీకాలు ఇప్పించడం, సాంద్ర దాణాల కొనుగోలు వంటివి ఎన్నో అవసరం అవుతాయి. ఈ రకం జాతి పశువులలో తరచూ సంతానోత్పత్తి సమస్యగా ఉండి కొన్నేళ్ళకు దిగుబడులు ఆశించిన మేరకు ఉండవు. ఉదాహరణకు, కేరళలో సంకరజాతి పశువులను ప్రవేశపెట్టి అర శతాబ్దం దాటినా, సగటు సంకర జాతి పశువుల పాల దిగుబడి రోజుకి 6.5 కిలోలే ఉంది. వీటి సంఖ్య కూడా నానాటికీ తగ్గిపోతోంది. స్థానిక రైతులు వీటిని ప్రవర్ధనం చేయడం మానుకుని చూడి కట్టిన పశువులనే కొని, పాల ఉత్పత్తి ఆగిపోయాక పశువులను కబేళాలకు అమ్మివేస్తున్నారు. సాధారణంగా ఎవరూ పదేళ్లకు మించి పశుపోషణ చేపట్టడం లేదని పశుజన్యుశాస్త్ర విశ్రాంత ప్రొఫెసర్ మరియు వేచుర్ కన్సర్వేషన్ ట్రస్ట్ అధిపతి డా. సోసమ్మ ఐపే అంటారు.

స్థానిక జాతులవలన ఇన్ని లాభాలు, సంకర జాతి పశువుల వలన ఇన్ని నష్టాలూ ఉన్నప్పటికీ, నాబార్డ్ వంటి పరపతి సంస్థలు సంకరజాతి పశువుల కొనుగోలుకు మాత్రమే రుణాలు ఇస్తున్నాయి. పశుసంవర్ధక శాఖలు కూడా సంకర జాతి పశువులనే పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ఇంక ఈ పద్ధతి మారవలసిన సమయం వచ్చింది. ◆

Ilse Kohler-Rollefson
Projects Coordinator
League of Pastoral Peoples and Endogenous Livestock Development, Pagelatostr 20; 64372 Ober-Ramstadt
Germany
E-mail: lse.koehleroll@gmail.com

Karthikeya Sivasenapathy
Managing Trustee
Senapathy Kangayam Cattle Research Foundation
Kuttapalayam,
Tamilnadu

ఆంగ్లమూలం :
లీసా ఇండియా, సంపుటి 10, సంచిక 1, మార్చి 2010

